

Oblastní odbor SRS
Zemědělská 1 a
613 00, Brno

Brno 6.6.2011
čj. **SRS 038933/2011**

**Zpráva č. 10 oblastního odboru BRNO
o výskytu škodlivých organismů a poruch
za období od 30.5.– 5.6.2011**

1. Počasí

Na začátku sledovaného období převládalo slunečné počasí s letními teplotami v rozmezí 24 – 27 °C. Ve druhé polovině týdne se zatáhlo, přišly přeháňky, místy bouřky s rozdílnou intenzitou srážek od 3 - 20 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Z důvodu sucha zasychají porosty jarních obilovin v sušších lokalitách a na písčitých půdách. Probíhá chemická ochrana proti původcům klasových chorob v ozimých obilninách. Preventivně jsou ošetřovány vinice proti plísni révy a padlí révy. V pravidelných sledech probíhají chemické zásahy proti strupovitosti a padlí v jádrovinách. Probíhá sklizeň jahod, třešní a začínají se vyorávat rané brambory.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 59 - 71 BBCH)

Lokálně střední výskyt padlí pšenice (*Blumeria graminis*) byl zaznamenán na okrese Blansko (Brťov, 1.6.).

První výskyt hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia recondita*) na listech byl objeven na okresech Vsetín (Choryně, 30.5.), Břeclav (Němčičky, 31.5.), a Zlín (Halenkovice, 31.5.).

První výskyt larev kyjatky osenní (*Sitobion avenae*) v klasech byl zjištěn v okresech Kroměříž (Míšovské, 30.5.), Brno-venkov (Žabčice, 3.6.), Znojmo (Velký Karlov, 31.5.) a první výskyt larev na praporcových listech v okrese Vsetín (Choryně, Kelč-Staré Město, 30.5.).

Lokálně slabý výskyt housenek obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*) v klasech byl zaznamenán v okrese Břeclav (Horní Bojanovice, 31.5., Hustopeče, 1.6.).

Pozorování se provádí v okrajovém, 50m pásu v blízkosti dřevin. Ve fázi sloupkování se sledují miny na listech, kontroluje se 100 odnoží (10míst x10 odnoží). Ve fázi mléčné zralosti se sledují housenky, kontroluje se 100 klasů (10míst x10 klasů).

K cílenému ošetření není registrován žádný přípravek.

JEČMEN OZIMÝ (RF 69 - 71 BBCH)

Lokálně střední až silný výskyt sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*) na listech byl zaznamenán na okrese Znojmo (Velký Karlov, 31.5.).

První výskyt larev **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech byl zaznamenán v okresech Vsetín (Kelč-Staré Město, 30.5.), Břeclav (Hustopeče, 31.5.) a Brno – venkov (Žabčice, 3.6.).

JEČMEN JARNÍ (RF 51-61 BBCH)

První výskyt **prašné snětivosti ječmene (*Ustilago nuda*)** byl zaznamenán v klasech na okrese Znojmo (Dyjákovice, 3.6.).

První výskyt **síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** na listech byl zjištěn v okrese Znojmo (Dyjákovice, 3.6.).

První výskyt **helmintosporiové skvrnitosti obilnin (*Cochliobolus sativus*)** na listech a patách stébel byl zjištěn na okrese Znojmo (Tasovice, 30.5.).

Lokálně střední intenzita výskytu **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byla pozorována v okrese Břeclav (Velké Pavlovice, 31.5.).

Pozorování spály ječmene se provádí od vytvoření 2. kolénka do začátku metání (32-51 BBCH) a ve fázi 71 BBCH. Kontroluje se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny). Z každé rostliny se vybere jedna průměrně vzrostlá odnož. Ve fázi 32-37 BBCH se hodnotí příznaky napadení na 4. listu shora, ve fázi 39-51 BBCH na 3. listu shora.

Ošetří se porosty, u nichž je ve fázi 32-51 BBCH napadeno 50 a více % listů.

První výskyt min **vrtalky ječné (*Agromyza megalopsis*)** na listech byl zjištěn na okrese Břeclav (Horní Bojanovice, 31.5.).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 71 - 79 BBCH)

První výskyt **plísně šedé (*Botryotinia fuckeliana*)** na šešulích byl objeven na okrese Znojmo (Dobšice, 31.5.).

První výskyt **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** na šešulích a stonku byl zjištěn na okresech Břeclav (Boleradice, Hustopeče, 1.6.), Brno – venkov (Smolín, 3.6.).

Lokálně střední výskyt larev **bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*)** v šešulích byl objeven v okrese Břeclav (Hustopeče, Boleradice, 1.6.).

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Kritické číslo je 1 samička na 4 rostliny. Ošetření insekticidy, v době, kdy jsou již vylíhlé larvy šešulových škůdců, je neúčinné!

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 63-67)

První výskyt larev **kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** na listech byl objeven v okresech Vsetín (Kunovice, 30.5.) a Břeclav (Horní Bojanovice, Němčičky, 1.6.).

Pozorování se provádí 1x týdně od fáze druhého jednoduchého pravého listu do počátku žluté zralosti. Na 10-ti místech v porostu se prohlédne vždy 10 rostlin (celkem 100), mšice se z každé rostliny oklepou na papír a spočítají.

Ošetření se doporučuje při zjištění výskytu 3-5 jedinců (samiček a nymf) na rostlinu bez ohledu na růstovou fázi.

První výskyt imag **obaleče hrachového (*Cydia nigricana*)** ve feromonovém lapači byl zaznamenán v okresech Uherské Hradiště (Chylice, Ostrožská Nová Ves, 31.5.) a Břeclav (Horní Bojanovice, 1.6.).

OKOPANINY

BRAMBOR (RF 35 - 99 BBCH)

První výskyt **plísně bramboru** (*Phytophthora infestans*) na listech byl zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Uherský Brod, 1.6.).

První výskyt imag **mandelinky bramborové** (*Leptinotarsa decemlineata*) na listech a stoncích byl zaznamenán v okrese Kroměříž (Míškovice, 30.5.), další první výskyty larev v okrese Znojmo (Krhovice, 31.5.). V okrese Břeclav (Břeclav, Hrušky, 1.6.) byl zjištěn lokálně slabý výskyt larev L3.

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha.

ZELENINA

TYKEV OBECNÁ

První výskyt laboratorně neověřených příznaků **viru žluté mozaiky cukety** (*Zucchini yellow mosaic virus*) byl zaznamenán v okrese Znojmo (Hrádek, 3.6.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 73 BBCH)

Lokálně střední výskyt **strupovitosti jabloně** (*Venturia inaequalis*) na listech byl zjištěn v okrese Břeclav (Velké Bílovice, 2.6.).

Střední výskyt intenzity náletu dospělců **obaleče jablečného** (*Cydia pomonella*) do feromonového lapače byl zjištěn v okrese Zlín (Žlutava, 2.6.). Vrchol letové aktivity byl vyhodnocen v okrese Vsetín (Vsetín, Valašské Meziříčí, 23.5.). Kladení vajíček bylo zaznamenáno na okrese Břeclav (Moravský Žižkov, 2.6.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapačích úlovky 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

První výskyt imag **obaleče zimolezového** (*Adoxophyes orana*) byl zjištěn na okrese Zlín (Žlutava, 30.5.).

Základem ochrany je jedno ošetření proti první generaci škůdce. K monitorování náletu se používají feromonové lapáky vyvěšené od 10. května a kontrolované 2x týdně. Ovicidní ošetření je nutné provést ihned při zjištění úlovku nejméně 10 motýlků/lapák/1-4 ha za 3-4 dny. Larvicidní ošetření se provádí při zjištění SET 2.100 HS od doby úlovku nejméně 10 motýlků na lapák/1-4 ha za 3-4 dny. V případě potřeby je možné provést preventivní ovicidní ošetření v době zvýšeného úlovku motýlků, nebo preventivní larvicidní ošetření při zjištění SET 2.100 HS od doby zvýšeného úlovku v lapácích.

První výskyt imag **nesytky jabloňové** (*Synanthedon myopaeformis*) ve feromonovém lapači byl zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Buchovice, 24.5.) a Břeclav (Velké Bílovice, 2.6.).

HRUŠEŇ (RF 73 BBCH)

První výskyt napadení listů **rzivostí hrušně (*Gymnosporangium sabinae*)** bylo zjištěno v okresech Uherské Hradiště (Nedakonice, 31.5., Havříce 1.6.) a Zlín (Halenkovice, 31.5.), Vsetín (Kunovice, 30.5.).

Laboratorně ověřený první výskyt **strupovitosti hrušně (*Venturia pyrina*)** –na listech a plodech byl zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Zlechov, 24.5.) a na listech v okrese Vsetín (Kunovice, 30.5.).

Lokálně střední výskyt **mery skvrnitě (*Psylla pyri*)** na letorostech byl objeven na okrese Břeclav (Němčičky, 3.6.).

Potřeba ošetření proti vajíčkům a nymfám 1. a 2. generace nastává při nálezu nejméně 10-ti vajíček a nymf na 100 listů a plodů, nebo 5-ti dospělců na 25 sklepů na začátku kladení vajíček.

První výskyt **hálčivce hrušňového (*Epitrimerus pyri*)** na listech byl objeven na okrese Vsetín (Lhota u Kelče, 30.5.).

Peckoviny

SLIVONĚ (RF 73-75 BBCH)

První výskyt **puhrovitosti slivoně (*Taphrina pruni*)** na plodech byly zjištěny v okrese Kroměříž (Mířkovice, 30.5.).

Vrchol náletu imag **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** ve feromonovém lapači byl zaznamenán v okrese Zlín (Žlutava, 23.5.). Dne 2.6. byl na stejné lokalitě zaznamenán střední výskyt. První výskyt larev v plodech byl zjištěn v okrese Břeclav (Němčičky, 30.5.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

BROSKVOŇ (RF 75 BBCH)

První výskyt dospělců **makadlovky broskvoňové (*Anarsia lineatella*)** byl ve feromonovém lapáku objeven v okrese Znojmo (Těšetice, 3.6.).

Ohniskový silný výskyt **suché skvrnitosti listů (*Stigmata carpophila*)** byl zaznamenán v okrese Břeclav (Břeclav, 2.6.).

MERUŇKA (RF 75 BBCH)

První výskyt dospělců **obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*)** ve feromonovém lapáku byl zaznamenán v okresech Zlín (Žlutava, 30.5.) a Znojmo (Těšetice, 3.6.). Střední výskyt Zlín (Žlutava, 2.6.).

Drobné ovoce

RYBÍZ (RF 77-78 BBCH)

Ohniskový silný výskyt **mšice rybízové (*Cryptomyzus ribis*)** byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Havříce, 1.6.).

RÉVA VINNÁ (RF 53-60)

Lokálně střední projevy **vrcholové chlorózy révy** na letorostech byly pozorovány v okrese Břeclav (Velké Pavlovice, Rakvice, Mikulov, 3.6.).

Probíhá preventivní ošetřování výsadby proti **plísni révy (*Plasmopara viticola*)** a **padlí révy (*Uncinula necator*)**.

Nálety dospělců **obaleče mramorovaného (*Lobesia botrana*)** a **obalečika jednopásého (*Eupoecilia ambiguella*)** do feromonových lapáků na okrese Břeclav byly ve sledovaném týdně nulové.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 20.4. do ukončení letu 2. Generace (zpravidla do 15.8.).

Ošetření je třeba zahájit 7-8 dní po vrcholu letu 1. nebo 2. generace. Proti 1. generaci se ošetřuje jen při malé násadě květenství, nebo při mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonovém lapači. Ošetření proti 2. generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možné ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Za oblastní odbor Brno zpracovala: Ing. Eliška Kopřivová